

ਹੇਮੰਤ ਗੁਪਤਾ ਅਤੇ ਮਹਿੰਦਰ ਪਾਲ ਜੇ. ਜੇ

ਸੰ 4475333 ਸਾਬਕਾ ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ, -
ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ

ਬਨਾਮ

ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰਸ, — ਜਵਾਬਦੇਹ

2007 ਦਾ CWP ਨੰਬਰ 7842

4 ਫਰਵਰੀ, 2008

ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ, 1950 - ਅਨੁਛੇਦ. 226—ਫੌਜ ਲਈ ਪੈਨਸ਼ਨ ਨਿਯਮ — ਰੈਗੂ. 173, ਆਰਐਲਐਸ 7(ਬੀ) ਅਤੇ 7(ਸੀ), ਅੰਤਿਕਾ 11—ਭਾਰਤੀ ਫੌਜ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਿਪਾਹੀ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦਾ ਨਾਮਾਂਕਣ- ਭਾਰਤੀ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦਾ ਪਤਾ ਲੱਗਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਫੌਜੀ ਸਿਖਲਾਈ 'ਤੇ ਹੁੰਦੇ ਹੋਏ ; ਸਕਿਜ਼ੋ ਇਫੈਕਟਿਵ ਡਿਸਆਰਡਰ '-30% ਅਪਾਹਜਤਾ ਦੇ ਨਾਲ ਮਿਲਟਰੀ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਅਪ੍ਰਮਾਣਿਤ - ਮੈਡੀਕਲ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਅਯੋਗ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ - ਅਪਾਹਜਤਾ ਪੈਨਸ਼ਨ ਲਈ ਦਾਅਵਾ - ਨੂੰ ਅਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ - ਮੈਡੀਕਲ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਅਪਾਹਜਤਾ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣਾ ਇੱਕ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਵਿਗਾੜ ਸੀ ਜੋ ਨਾ ਤਾਂ ਫੌਜੀ ਸੇਵਾ ਦੇ ਕਾਰਨ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਵਧਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ -ਮਨੋਵਿਗਿਆਨਕ ਬਿਮਾਰੀ - ਮੁਢਲੀ ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ ਖੋਜਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ - ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਇਹ ਦਿਖਾਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਵੀ ਸਮੱਗਰੀ ਰੱਖਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਬਿਮਾਰੀ ਫੌਜੀ ਸੇਵਾ ਦੇ ਕਾਰਨ ਜਾਂ ਵਧ ਗਈ ਸੀ - ਪਟੀਸ਼ਨ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਿਯਮ 7(ਬੀ) ਅਤੇ 7(ਸੀ) ਦੋਵੇਂ ਇਕੱਠੇ ਪੜ੍ਹੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਕਿਸੇ ਬਿਮਾਰੀ ਨੇ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਡਿਸਚਾਰਜ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜੇਕਰ ਫੌਜੀ ਸੇਵਾ ਲਈ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਸਵੀਕ੍ਰਿਤੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਇਸਦਾ ਕੋਈ ਨੋਟ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇੱਕ ਅਪਵਾਦ, ਨਿਯਮ 7(ਬੀ) ਵਿੱਚ ਹੀ ਉਕਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਡਾਕਟਰੀ ਰਾਏ ਇਹ ਦੱਸਣ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਲਈ ਰੱਖਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸੇਵਾ ਲਈ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੈਡੀਕਲ ਜਾਂਚ ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਬਿਮਾਰੀ ਦਾ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਬਿਮਾਰੀ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਸੇਵਾ ਦੌਰਾਨ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਹਨ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਨਿਯਮ 7 ਦੀ ਧਾਰਾ (ਸੀ) ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਕਿਸੇ ਬਿਮਾਰੀ ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਵੀ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਫੌਜੀ ਸੇਵਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੇ ਬਿਮਾਰੀ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ ਅਤੇ ਇਹ ਸ਼ਰਤਾਂ ਕਾਰਨ ਹਨ। ਫੌਜੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਡਿਊਟੀ ਦੇ ਹਾਲਾਤ. ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਮੱਗਰੀ ਨਹੀਂ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਇਸਨੂੰ ਅਯੋਗ ਮੈਡੀਕਲ ਬੋਰਡ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਦਰਸਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਇਹ ਬਿਮਾਰੀ ਫੌਜੀ ਸੇਵਾ ਦੇ ਕਾਰਨ ਜਾਂ ਵਧ ਗਈ ਸੀ।

(ਪਰਾ 14)

ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਵੱਲੋਂ ਵਕੀਲ ਬੀ.ਐਸ.

ਅਮਨ ਚਾਉ I ਧਾਰੀ, ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਲਈ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸਟੈਂਡਿੰਗ ਵਕੀਲ।

ਮਹਿੰਦਰ ਪਾਲ, ਜੇ.

(1) ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226/227 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਾਈ ਗਈ ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਅਪੰਗਤਾ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

(2) ਕੇਸ ਦੇ ਸੰਖੇਪ ਤੱਥ ਇਹ ਹਨ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ 03 ਜਨਵਰੀ, 1997 ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਫੌਜ ਵਿੱਚ ਸਿਪਾਹੀ ਵਜੋਂ ਭਰਤੀ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਸਿੱਖ ਐਲ.ਆਈ. ਰੈਜੀਮੈਂਟਲ ਸੈਂਟਰ ਵਿਖੇ ਮੁਢਲੀ ਮਿਲਿਟਰੀ > ਸਿਖਲਾਈ ਦੌਰਾਨ, ਉਸਨੇ ਸਿਰ ਦਰਦ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਉਹ ਜੁਲਾਈ ਦੇ ਮਹੀਨੇ ਸਖਤ ਫੌਜੀ ਸਿਖਲਾਈ ਲੈ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਹ ਤੇਜ਼ ਗਰਮੀ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਥਕਾਵਟ ਕਾਰਨ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਡਿੱਗ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਸਨੂੰ 7 ਮਾਰਚ, 1997 ਨੂੰ ਮਿਲਟਰੀ ਹਸਪਤਾਲ, ਫਤਿਹਗੜ੍ਹ ਛਾਉਣੀ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਉਸਨੂੰ 15 ਮਾਰਚ, 1997 ਨੂੰ ਕਮਾਂਡ ਹਸਪਤਾਲ, ਲਖਨਊ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸਨੂੰ 'ਸਕਿਜ਼ੋ ਇਫੈਕਟਿਵ ਡਿਸਆਰਡਰ (ICD-295)' ਹੋਣ ਦਾ ਪਤਾ ਲੱਗਿਆ ਸੀ।

(3) ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਲਈ 30 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਅਪੰਗਤਾ ਦੇ ਨਾਲ ਮਿਲਟਰੀ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਅਯੋਗ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਯੋਗ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ 05 ਦਸੰਬਰ, 1997 ਨੂੰ ਮੈਡੀਕਲ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

(4) ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦਾ ਅਪੰਗਤਾ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦਾ ਦਾਅਵਾ 09 ਫਰਵਰੀ, 2001 ਨੂੰ ਇਸ ਤਰਕ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਪੰਗਤਾ ਇੱਕ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਵਿਗਾੜ ਸੀ, ਜੋ ਨਾ ਤਾਂ ਮਿਲਟਰੀ ਸੇਵਾ ਦੇ ਕਾਰਨ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਵਧਦੀ ਹੈ। ਅਪਾਹਜਤਾ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, - ਮਿਤੀ 30 ਨਵੰਬਰ, 2001 (ਅਨੈਕਸਰ P-1) ਦੇ ਪੱਤਰ ਰਾਹੀਂ ਜੇਕਰ ਉਹ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਦੀ ਸਲਾਹ ਦੇ ਨਾਲ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ 22 ਦਸੰਬਰ, 2001 ਨੂੰ ਅਪੀਲ (ਅਨੈਕਸਰ ਪੀ-2) ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜਨਵਰੀ 08, 2004 (ਅਨੈਕਸਰ ਪੀ-3) ਨੂੰ ਸੰਚਾਰ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ 05 ਜੁਲਾਈ, 2004 ਨੂੰ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ (ਅਨੈਕਸਚਰ ਪੀ-4) ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਹ ਕਹਿ ਕੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਰੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਮਿਤੀ 23 ਅਗਸਤ, 2005 ਦੇ ਸੰਚਾਰ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੋਈ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ (ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਅਨੈਕਸਚਰ ਪੀ-5) ਨੂੰ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

(5) ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਨਾਮਾਂਕਨ ਦੇ ਸਮੇਂ ਸਿਰਫ ਮੁਢਲੀ ਡਾਕਟਰੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ ਮਨੋਵਿਗਿਆਨਕ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦਾ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਅਪੰਗਤਾ ਉਸਦੇ ਨਾਮਾਂਕਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਖੋਜੀ ਗਈ ਸੀ। ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਅਪਾਹਜਤਾ ਦਾ ਕਾਰਨ ਗਰਮੀ ਦੀ ਤੀਬਰ ਗਰਮੀ

ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹੀ ਮੌਸਮ ਫੌਜੀ ਸਿਖਲਾਈ ਲੈ ਰਹੇ ਹੋਰ ਰੰਗਰੂਟਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਸੀ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਅਪੰਗਤਾ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦੇ ਮਾਪਦੰਡ ਪੂਰੇ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਦੀ ਅਪੰਗਤਾ ਨੂੰ ਸਮਰੱਥ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਮਿਲਟਰੀ ਸੇਵਾ ਦੇ ਕਾਰਨ ਜਾਂ ਵਧਾਇਆ ਗਿਆ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।

(6) ਅਸੀਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਐਡਵੋਕੇਟ ਸ੍ਰੀ ਬੀ.ਐਸ. ਸਹਿਗਲ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸਟੈਂਡਿੰਗ ਵਕੀਲ ਸ੍ਰੀ ਅਮਨ ਚੌਧਰੀ ਨੂੰ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੁੰਦੇ ਸੁਣਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਕੇਸ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਕੀਤੀ ਹੈ।

(7) ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਬਹਿਸ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਮੈਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਕਿ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਸ ਨੁਕਤੇ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਸੇਵਾ ਵਿਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਸਮੇਂ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨਰਮ ਅਤੇ ਦਿਲ ਵਾਲਾ ਸੀ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਬਿਮਾਰੀ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ

ਕਿ 'ਸਕਿਜ਼ੋ ਇਫੈਕਟਿਵ ਡਿਸਆਰਡਰ (ICD-295)' ਵਜੋਂ ਨਿਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਬਿਮਾਰੀ ਫੌਜੀ ਸੇਵਾ ਦੇ ਕਾਰਨ ਸੀ। ਆਪਣੀ ਦਲੀਲ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ, ਉਸਨੇ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਨਿਰਣੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ:-

- (i) ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਸਾਬਕਾ ਸਿਪਾਹੀ ਸਤਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਕੁਲਵੰਤ ਕੌਰ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ (1);
- (ii) ਏਜੇਐਸ ਚੌਧਰੀ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰ (2);
- (iii) ਐਕਸ ਕਪਿਲ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰ, (1998 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ 13268 ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ 09 ਫਰਵਰੀ, 1999 ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ;
- (iv) ਰਣਧੀਰ ਸਿੰਘ ਗੁਰਾ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰ, 25 ਜੁਲਾਈ, 1997 ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ 1994 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 2420 ਦਾ ਫੈਸਲਾ);
- (v) ਭਾਗ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰ (3);
- (vi) ਸਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ (4)
- (vii) ਲਖਪਾਲ ਸਿੰਘ ਭੌਲਤਾ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰ (5);
- (viii) ਗੋਵਰਧਨ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰ, (6)
- (ix) ਇੰਦਰ ਦੱਤ ਸ਼ਰਮਾ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰ, (1995 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰ. 3345, 26 ਸਤੰਬਰ, 1997 ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ;
- (x) ਸਾਬਕਾ ਸੀ.ਐਫ.ਐਨ. ਸੁਗਨਾ ਰਾਮ ਰਨੇਈਆ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰ, (2004 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰ. 3699, 27 ਜੁਲਾਈ, 2006 ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ;

(xi) ਸਾਬਕਾ ਸਿਪਾਹੀ ਗੋਪਾਲ ਸਿੰਘ ਡਡਵਾਲ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰ
(7);

(xii) ਤਰਸੇਮ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ (8) ; ਅਤੇ

- (1) 1998(4) RSJ 467
- (2) 1999(1) RSJ 778
- (3) 1996(4) RSJ 55
- (4) 1999(4) RSJ 657
- (5) 1999(4) RSJ 593
- (6) 1994(2) SLR 177
- (7) 2007(1) SLR 616
- (8) 2007(2) RSJ 652

(xiii) ਜੇਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰ, (2007 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰ. 7323 ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ 04 ਦਸੰਬਰ 2007 ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

(8) ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਕੰਟਰੋਲਰ ਵੱਫ ਡਿਫੈਂਸ ਅਕਾਊਂਟਸ (ਪੈਨਸ਼ਨ) ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਐਸ. ਬਾਲਚੰਦਰਨ ਨਾਇਰ, (9) ਅਤੇ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਕੇਸ਼ਰ ਸਿੰਘ (10) ਵਜੋਂ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੇ ਕੇਸ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ।

(9) ਐਸ. ਬਾਲਚੰਦਰਨ ਨਾਇਰ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ, ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਭਾਰਤ ਯੂਨੀਅਨ ਬਨਾਮ ਬਲਜੀਤ ਸਿੰਘ, (11), ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਯੂਨੀਅਨ ਬਨਾਮ ਧੀਰ ਸਿੰਘ ਚੀਨ, ਕਰਨਲ (ਸੇਵਾਮੁਕਤ) (12) ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਪਹਿਲੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਮੈਡੀਕਲ ਬੋਰਡ ਨੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਫੌਜੀ ਸੇਵਾ ਕਾਰਨ ਲੱਗੀ ਸੱਟ/ਬਿਮਾਰੀ ਦੇ ਸਬੂਤ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਸੀ ਜਾਂ ਉਸ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਅਪੰਗਤਾ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦੀ। ਜਟਿਲਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਡਾਕਟਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਉਸਦੀ ਬਿਮਾਰੀ ਨੂੰ 'ਐਂਜ਼ਾਇਟੀ ਨਿਊਰੋਸਿਸ' ਵਜੋਂ ਪਾਇਆ। ਲੰਬੀ ਬਿਮਾਰੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਮੈਡੀਕਲ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਰਹਿਣ ਲਈ ਅਯੋਗ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ 'ਈਈਈ' ਭਾਵ 'ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਯੋਗ ਅਤੇ ਬੇਕਾਰ' ਅਤੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਸਰਵ ਬਰਫ ਤੋਂ ਡਿਸਚਾਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

(10) ਕੇਸ਼ਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਫੌਜੀ ਸੇਵਾ ਦੌਰਾਨ ਸਿਜ਼ੋਫਰੀਨੀਆ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਰਵ ਬਰਫ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਪਾਹਜਤਾ ਮੰਜੂਦ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਬਿਮਾਰੀ ਨੂੰ ਫੌਜੀ ਸੇਵਾ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਠਹਿਰਾਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਅਪੰਗਤਾ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦੇਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਕਿ ਮੈਡੀਕਲ ਬੋਰਡ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਰਾਏ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿ ਬਿਮਾਰੀ ਫੌਜੀ ਸੇਵਾ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਅਤੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੋਵੇਂ ਆਪੋ-ਆਪਣੇ ਸਿੱਟੇ ਵਿੱਚ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਸਨ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਅਪੰਗਤਾ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਬਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ), ਧੀਰ ਸਿੰਘ ਚਾਈਨਾ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਅਤੇ ਐਸ. ਬਾਲਚੰਦਰਨ ਨਾਇਰ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਪਹਿਲੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਵੀ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ।

(11) ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ 03 ਜਨਵਰੀ, 1997 ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਫੌਜ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਿਪਾਹੀ ਵਜੋਂ ਭਰਤੀ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਜਦੋਂ (9) 2006(1) SIR 5!

(10) 2007(4) SI R 100

(11) 1906(1) SCC 7 15

(12) 2(<)(>3(21SI R 400 <S( )

ਮੁਢਲੀ ਫੌਜੀ ਸਿਖਲਾਈ ਦੌਰਾਨ ਉਸ ਨੇ ਸਿਰ ਦਰਦ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 07 ਮਾਰਚ,

1997 ਨੂੰ ਮਿਲਟਰੀ ਹਸਪਤਾਲ, ਫਤਿਹਗੜ੍ਹ ਕੋਟ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਉਸਨੂੰ 15 ਮਾਰਚ 1997 ਨੂੰ ਕਮਾਂਡ ਹਸਪਤਾਲ, ਲਖਨਊ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦਾ ਕੇਸ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਬਿਮਾਰੀ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਥਕਾਵਟ ਅਤੇ ਤੇਜ਼ ਗਰਮੀ ਕਾਰਨ ਹੋਈ ਸੀ। ਉਸ ਨੂੰ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਲਈ 30 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਅਪਾਹਜਤਾ ਦੇ ਨਾਲ ਮਿਲਟਰੀ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਅਯੋਗ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਯੋਗ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਮੈਡੀਕਲ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦਾ ਅਪੰਗਤਾ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਇਸ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਸਦੀ ਅਪੰਗਤਾ ਇੱਕ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਵਿਗਾੜ ਸੀ, ਜੋ ਨਾ ਤਾਂ ਫੌਜੀ ਸੇਵਾ ਦੇ ਕਾਰਨ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਵਧਦੀ ਸੀ। ਪੀ.ਆਈ. ਐਡੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਸਨੇ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਹ ਮੰਨਦੇ ਹੋਏ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਰੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਦਾ ਕੋਈ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ। ਇਹਨਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦਾ ਕੇਸ ਐਸ. ਬਾਲਚੰਦਰਨ ਨਾਇਰ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਵਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

(12) ਪੈਨਸ਼ਨ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਕੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਕੋਣ ਤੋਂ ਵੀ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(13) ਅੰਤਿਕ-11 ਦੇ ਨਿਯਮ 7 (ਬੀ) ਅਤੇ 7 (ਸੀ), ਪੈਨਸ਼ਨ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 173 ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਹਨ:-

“7(ਬੀ) ਇੱਕ ਬਿਮਾਰੀ ਜਿਸ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਡਿਸਚਾਰਜ ਜਾਂ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਹੈ, ਨੂੰ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜੇਕਰ ਫੌਜੀ ਸੇਵਾ ਲਈ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਸਵੀਕ੍ਰਿਤੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਇਸ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਨੋਟ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜੇ ਡਾਕਟਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਜਾਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹਨ, ਕਿ ਸੇਵਾ ਲਈ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਡਾਕਟਰੀ ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ ਬਿਮਾਰੀ ਦਾ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਬਿਮਾਰੀ ਸੇਵਾ ਦੌਰਾਨ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਸੀ।

7 (ਸੀ) ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਆਈਐਫਏ ਬਿਮਾਰੀ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਵੀ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਫੌਜੀ ਸੇਵਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੇ ਬਿਮਾਰੀ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ ਅਤੇ ਇਹ ਹਾਲਾਤ ਫੌਜੀ ਸੀਇਨ ਬਰਫ ਵਿੱਚ ਡਿਊਟੀ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਸਨ। ”

ਦੋਵੇਂ ਨਿਯਮ 7(b) ਅਤੇ 7(c) ਨੂੰ ਇਕੱਠੇ ਪੜ੍ਹਨਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹਨਾਂ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਕਿਸੇ ਬਿਮਾਰੀ ਕਾਰਨ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਡਿਸਚਾਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜੇਕਰ ਫੌਜੀ ਸੇਵਾ ਲਈ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਦੀ ਸਵੀਕ੍ਰਿਤੀ ਦੇ ਸਮੇਂ

ਕੋਈ ਨੋਟ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇੱਕ ਅਪਵਾਦ, ਨਿਯਮ 7(ਬੀ) ਵਿੱਚ ਖੁਦ ਉਕਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਡਾਕਟਰੀ ਰਾਏ ਇਹ ਦੱਸਣ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਲਈ ਰੱਖਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸੇਵਾ ਲਈ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੈਡੀਕਲ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਬਿਮਾਰੀ ਦਾ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਬਿਮਾਰੀ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਸੇਵਾ ਦੌਰਾਨ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਹਨ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਨਿਯਮ 7 ਦੀ ਧਾਰਾ '(ਸੀ) ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਕਿਸੇ ਬਿਮਾਰੀ ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਵੀ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਫੌਜੀ ਸੇਵਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੇ ਬਿਮਾਰੀ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ ਅਤੇ ਇਹ ਸ਼ਰਤਾਂ ਕਾਰਨ ਹਨ। ਫੌਜੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਡਿਊਟੀ ਦੇ ਹਾਲਾਤ। ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਮੱਗਰੀ ਨਹੀਂ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਇਸਨੂੰ ਅਯੋਗ ਮੈਡੀਕਲ ਬੋਰਡ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਦਰਸਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਇਹ ਬਿਮਾਰੀ ਫੌਜੀ ਸੇਵਾ ਦੇ ਕਾਰਨ ਜਾਂ ਵਧ ਗਈ ਸੀ।

(14) ਪੈਨਸ਼ਨ ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ ਨਿਯਮ 173 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:-

“ਅਪੰਗਤਾ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦੇਣ ਲਈ ਮੁੱਢਲੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ:

173. ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਹੋਰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੈਂ ਸੇਵਾ ਤੱਤ ਅਤੇ ਅਪਾਹਜਤਾ ਤੱਤ ਵਾਲੀ ਇੱਕ ਅਪੰਗਤਾ ਪੈਨਸ਼ਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਅਪਾਹਜਤਾ ਦੇ ਕਾਰਨ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਅਯੋਗ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਗੈਰ-ਲੜਾਈ ਦੇ ਹਾਦਸੇ ਵਿੱਚ ਫੌਜੀ ਸੇਵਾ ਦੇ ਕਾਰਨ ਜਾਂ ਵਧਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ 20 ਪ੍ਰਤੀ ਹੈ। ਸੈਂਟ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ।”

(15) ਇਹ ਸਵਾਲ ਕਿ ਕੀ ਇੱਕ ਅਪਾਹਜਤਾ ਫੌਜੀ ਸੇਵਾ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹੈ ਜਾਂ ਵਧਦੀ ਹੈ, ਅੰਤਿਕਾ-2 ਵਿੱਚ ਨਿਯਮ ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਅੰਤਿਕਾ-II ਵਿੱਚ ਸੰਬੰਧਿਤ ਭਾਗ ਹੇਠਾਂ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ

(16) ਅਪਾਹਜਤਾ ਜਾਂ ਮੌਤ ਨੂੰ ਫੌਜੀ ਸੇਵਾ ਦੇ ਕਾਰਨ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਬਸ਼ਰਤੋਂ ਇਹ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਹੋਵੇ ਕਿ:-

(a) ਅਪਾਹਜਤਾ ਜ਼ਖਮ, ਸੱਟ ਜਾਂ ਬਿਮਾਰੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹੈ ਜੋ-

(i) ਫੌਜੀ ਸੇਵਾ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹੈ ; ਜਾਂ

(ii) ਪਹਿਲਾਂ ਮੌਜੂਦ ਸੀ ਜਾਂ ਮਿਲਟਰੀ ਸੇਵਾ ਦੌਰਾਨ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਧਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ;

(b) ਮੌਤ ਇਸ ਕਾਰਨ ਹੋਈ ਸੀ ਜਾਂ ਜਲਦੀ ਹੋਈ-

- (i) ਇੱਕ ਜ਼ਖਮ, ਸੱਟ ਜਾਂ ਬਿਮਾਰੀ ਜੋ ਫੌਜੀ ਸੇਵਾ ਦੇ ਕਾਰਨ ਸੀ; ਜਾਂ
- (ii) ਇੱਕ ਜ਼ਖਮ, ਸੱਟ ਜਾਂ ਬਿਮਾਰੀ ਦੀ ਫੌਜੀ ਸੇਵਾ ਦੁਆਰਾ ਵਧਣਾ ਜੋ ਫੌਜੀ ਸੇਵਾ ਦੌਰਾਨ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਂ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਸੀ।

ਨੋਟ : ਇਹ ਨਿਯਮ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਚਾਰਜ/ਅਯੋਗ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੌਤ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਕਵਰ ਕਰਦਾ ਹੈ।

- (3) ਅਯੋਗਤਾ ਜਾਂ ਮੌਤ ਅਤੇ ਫੌਜੀ ਸੇਵਾ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਜਾਂ ਤਣਾਅ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਆਮ ਸਬੰਧ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।
- (4) ਹੱਕਦਾਰੀ ਦੇ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ, ਸਾਰੇ ਸਬੂਤ, ਸਿੱਧੇ ਅਤੇ ਸਥਿਤੀਆਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਨੂੰ ਲਾਭ ਜਾਂ ਵਾਜਬ ਸ਼ੱਕ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਫੀਲਡ ਸਰਵਿਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਨੂੰ ਇਹ ਲਾਭ ਵਧੇਰੇ ਉਦਾਰਤਾ ਨਾਲ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ”
- (17) ਪੈਨਸ਼ਨ ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ ਨਿਯਮ 423 ਵੀ ਢੁਕਵਾਂ ਹੈ। ਉਹੀ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:-

"423. ਸੇਵਾ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ :-(a) ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਕਿ ਕੀ ਕਿਸੇ ਅਪਾਹਜਤਾ ਜਾਂ ਮੌਤ ਦਾ ਕਾਰਨ ਸੇਵਾ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਇਹ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਫੀਲਡ ਸਰਵਿਸ ਵਜੋਂ ਘੋਸ਼ਿਤ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਅਪਾਹਜਤਾ ਜਾਂ ਮੌਤ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਕਾਰਨ ਹੋਇਆ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। /ਸਰਗਰਮ ਸੇਵਾ ਖੇਤਰ ਜਾਂ ਆਮ ਸ਼ਾਂਤੀ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਅਪਾਹਜਤਾ ਜਾਂ ਮੌਤ ਦਾ ਸੇਵਾ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨਾਲ ਕੋਈ ਆਮ ਸਬੰਧ ਹੈ। ਸਾਰੇ ਸਬੂਤ ਸਿੱਧੇ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤੀ ਦੇਵੇਂ, ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖੇ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਵਾਜਬ ਸ਼ੱਕ ਦਾ ਲਾਭ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੈ, ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਸਬੂਤ ਨੂੰ ਵਾਜਬ ਸ਼ੱਕ ਵਜੋਂ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਇਹਨਾਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ, ਇੱਕ ਹੱਦ ਤੱਕ ਸਹਿਜਤਾ ਦਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚਦਾ, ਫਿਰ ਵੀ ਉੱਚ ਪੱਧਰੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਯਾਦ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਸ ਵਾਜਬ ਸ਼ੱਕ ਤੋਂ ਪਰੇ ਸਬੂਤ ਦਾ ਮਤਲਬ ਸ਼ੱਕ ਦੇ ਪਰਛਾਵੇਂ ਤੋਂ ਪਰੇ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਸਬੂਤ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇੰਨਾ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਦੂਰ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਛੱਡ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਵਾਕ ਨਾਲ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ "ਬੇਸ਼ਕ ਇਹ ਸੰਭਵ ਹੈ ਪਰ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਸੰਭਾਵੀ" ਕੇਸ ਵਾਜਬ ਸ਼ੱਕ ਤੋਂ ਪਰੇ ਸਾਬਤ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਸਬੂਤ ਇੰਨੇ ਸਮਾਨ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸੰਤੁਲਿਤ ਹੋਣ ਕਿ ਇੱਕ ਜਾਂ ਦੂਜੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਸਿੱਟੇ ਨੂੰ ਅਸੰਭਵ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ, ਤਾਂ ਕੇਸ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ

ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ, ਉਦਾਰਤਾ ਨਾਲ, ਸ਼ੱਕ ਦਾ ਲਾਭ ਵਧੇਰੇ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਫੀਲਡ ਸਰਵਿਸ/ਸਰਗਰਮ ਸੇਵਾ ਖੇਤਰ।

- (b) ਜ਼ਖਮ ਜਾਂ ਸੱਟ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਅਪਾਹਜਤਾ ਜਾਂ ਮੌਤ ਦਾ ਕਾਰਨ, ਸੇਵਾ ਦੇ ਕਾਰਨ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜੇਕਰ ਜ਼ਖਮ/ਸੱਟੀ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਬਲਾਂ ਵਿੱਚ "ਡਿਊਟੀ" ਦੇ ਅਸਲ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਦੌਰਾਨ ਬਰਕਰਾਰ ਸੀ। ਸੱਟਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜੇ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਆਪਣੀ ਗੰਭੀਰ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਜਾਂ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਦੇ ਕਾਰਨ - ਅਣਗੌਲਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਬੋਰਡ ਇਹ ਵੀ ਟਿੱਪਣੀ ਕਰੇਗਾ ਕਿ ਅਪਾਹਜਤਾ ਸਵੈ-ਪ੍ਰਭਾਵ, ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਜਾਂ ਗਲਤ ਵਿਵਹਾਰ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਕਿੰਨੀ ਦੂਰ ਹੈ।
- (c) ਕਿਸੇ ਬਿਮਾਰੀ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਅਪਾਹਜਤਾ ਜਾਂ ਮੌਤ ਦੇ ਕਾਰਨ ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਦੇ ਕਾਰਨ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਇਹ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬਿਮਾਰੀ ਸੇਵਾ ਦੌਰਾਨ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਬਲਾਂ ਵਿੱਚ ਡਿਊਟੀ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਤੇ ਸਥਿਤੀਆਂ ਨੇ ਬਿਮਾਰੀ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਵਿੱਚ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ ਸੀ। ਕੇਸ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸੇਵਾ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਨੇ ਬਿਮਾਰੀ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਯੋਗਦਾਨ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਪਰ ਬਿਮਾਰੀ ਦੇ ਬਾਅਦ ਦੇ ਕੋਰਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤਾ, ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਦੁਆਰਾ ਵਧਾਇਆ ਗਿਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇੱਕ ਬਿਮਾਰੀ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਡਿਸਚਾਰਜ ਜਾਂ ਮੌਤ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਦੀ ਹੈ, ਨੂੰ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਸੈਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਸੇਵਾ ਲਈ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਸਮੇਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜੇਕਰ ਡਾਕਟਰੀ ਰਾਇ ਇਹ ਮੰਨਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸੇਵਾ ਲਈ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਡਾਕਟਰੀ ਜਾਂਚ 'ਤੇ ਬਿਮਾਰੀ ਦਾ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਬਿਮਾਰੀ ਸੇਵਾ ਦੌਰਾਨ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਸੀ।
- (d) ਸਵਾਲ, ਕਿ ਕੀ ਕੋਈ ਅਪਾਹਜਤਾ ਜਾਂ ਮੌਤ ਸੇਵਾ ਦੇ ਕਾਰਨ ਜਾਂ ਵਧਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਇਸ ਦੇ ਮੈਡੀਕਲ ਪਹਿਲੂਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੈਡੀਕਲ ਬੋਰਡ ਜਾਂ ਮੌਤ ਦੇ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ 'ਤੇ ਹਸਤਾਖਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮੈਡੀਕਲ ਅਫਸਰ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਮੈਡੀਕਲ ਬੋਰਡ/ਮੈਡੀਕਲ ਅਫਸਰ ਆਪਣੀ/ਆਪਣੀ ਰਾਏ ਦੇ ਕਾਰਨ ਦੱਸੇਗਾ। ਮੈਡੀਕਲ ਬੋਰਡ/ਮੈਡੀਕਲ ਅਫਸਰ ਦਾ ਵਿਕਲਪ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਅਪਾਹਜਤਾ ਜਾਂ ਮੌਤ ਦੇ ਅਸਲ ਕਾਰਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਸਵਾਲ ਕਿ ਕੀ ਕਾਰਨ ਅਤੇ

ਅਟੈਂਡੈਂਟ ਹਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਪੈਨਸ਼ਨ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

- (e) ਅਵੈਧ ਹੋਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਮੌਤ ਦੇ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਜਾਂ ਮੈਡੀਕਲ ਬੋਰਡ 'ਤੇ ਹਸਤਾਖਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮੈਡੀਕਲ ਅਫਸਰ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਨ ਲਈ, CO ਯੂਨਿਟ ਇਸ 'ਤੇ ਰਿਪੋਰਟ ਪੇਸ਼ ਕਰੇਗਾ:-
- (i) ਸੱਟਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ AFMS F-81।
  - (ii) IAFY-2006 ਲੜਾਈ ਦੀਆਂ ਸੱਟਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸੱਟਾਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ।
  - (f) ਜੇਕਰ ਅਪੰਗਤਾ ਪੈਨਸ਼ਨ ਜਾਂ ਮੁੜ ਮੁਲਾਂਕਣ ਜਾਂ ਅਪਾਹਜਤਾ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਤਾਂ ਇੱਕ ਮੈਡੀਕਲ ਬੋਰਡ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸਿੰਗਲ ਮੈਡੀਕਲ ਅਫਸਰ ਦਾ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਸਿਵਾਏ ਸਟੇਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਨਿਯਮਤ ਮੈਡੀਕਲ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨਾ ਸੰਭਵ ਜਾਂ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ, ਬਾਅਦ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਿੰਗਲ ਮੈਡੀਕਲ ਅਫਸਰ ਦਾ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਇੱਕ ਮੈਡੀਕਲ ਬੋਰਡ 'ਤੇ ਭੁੱਖਾ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਏਡੀਐਮਐਸ (ਆਰਮੀ)/ਡੀਐਮਐਸ (ਨੇਵੀ)/ਡੀਐਮਐਸ (ਏਅਰ) ਦੁਆਰਾ ਜਵਾਬੀ ਹਸਤਾਖਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ।

(18) ਉਪਰੋਕਤ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੱਸਦੀ ਹੈ ਕਿ ਪੈਨਸ਼ਨ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 173 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਅਪੰਗਤਾ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦੀ ਗਣਨਾ ਉਦੋਂ ਹੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜਦੋਂ ਜ਼ਖਮ, ਬਿਮਾਰੀ ਦੀ ਸੱਟ ਕਾਰਨ ਅਪਾਹਜਤਾ ਆਈ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਫੌਜੀ ਸੇਵਾ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹੈ ਜਾਂ ਫੌਜੀ ਸੇਵਾ ਦੌਰਾਨ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਸੀ। ਅਤੇ ਫੌਜੀ ਸੇਵਾ ਦੌਰਾਨ ਵਿਗੜਿਆ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਇਹ ਸ਼ਰਤਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਤਾਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਯੋਗ ਵਿਅਕਤੀ ਅਪੰਗਤਾ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਪੈਨਸ਼ਨ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ 423 ਦੀ ਧਾਰਾ (a) ਤੋਂ (d) ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਤੋਂ ਇਹ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਬਿਮਾਰੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਧੀਨ ਗਿਣੇ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਕਲਾਜ਼ (ਸੀ) ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਆਈਐਫਏ ਬਿਮਾਰੀ ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਵੀ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਫੌਜੀ ਸੇਵਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੇ ਬਿਮਾਰੀ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਹਾਲਾਤ ਫੌਜੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਡਿਊਟੀ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਦੇ ਕਾਰਨ ਸਨ। ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਸ਼ਰਤਾਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀਆਂ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੱਟ/ਬਿਮਾਰੀ ਦਾ ਪਾਲਣ-ਪੋਸ਼ਣ ਫੌਜੀ ਸੇਵਾ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹੈ।

(19) ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਉੱਪਰ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਅਤੇ ਕਿ ਮੈਡੀਕਲ ਬੋਰਡ ਦੀ ਰਾਏ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਸੀ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੀੜਤ

ਬਿਮਾਰੀ, ਫੌਜੀ ਸੇਵਾ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਲੱਭਦੇ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਖਰਚਿਆਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਆਰਡਰ ਨਹੀਂ।

ਆਰ. ਐਨ. ਆਰ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਡੋਲਮਿਨ

ਐਮ. ਐਮ ਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਟੀ. ਪੀ. ਐਸ ਮਾਨ ਜੇ. ਜੇ
ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ, ਐਮ. ਡੀ. ਸਨਾਤਨ ਧਰਮ ਗਰਲਜ਼ ਕਾਲਜ,
ਅੰਬਾਲਾ ਸਿਟੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ, -ਪਟੀਸ਼ਨਰ

ਬਨਾਮ

ਰਾਜ ਸੂਚਨਾ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਹਰਿਆਣਾ ਅਤੇ
ਇੱਕ ਹੋਰ, -ਜਵਾਬਦਾਤਾ

2008 ਦਾ CWP ਨੰਬਰ 453

14 ਜਨਵਰੀ, 2007

ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ, 1950 - ਅਨੁਛੇਦ . 226—ਸੂਚਨਾ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਐਕਟ, 2005
— S.2(h)—ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ 95% ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਇੱਕ ਗੈਰ-ਸਰਕਾਰੀ ਸੰਸਥਾ—
ਕੀ 2005 ਐਕਟ ਦੇ 2(h) ਅਧੀਨ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ 'ਪਬਲਿਕ ਅਥਾਰਟੀ' ਸਮੀਕਰਨ
ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ — ਆਯੋਜਿਤ, ਹਾਂ—2(h) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੰਸਥਾ
ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ, ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਜਾਂ ਕਾਫੀ ਵਿੱਤੀ ਜਾਂ ਗੈਰ- ਸਰਕਾਰੀ ਸੰਸਥਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਜੋ ਢੁਕਵੀਂ
ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੰਡਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਿੱਧੇ ਜਾਂ ਅਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿੱਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿੱਤ
ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ - ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ - 2005 ਐਕਟ ਦੇ
ਤਹਿਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਲਜ ਅਸੋਲੇਬਲ ਨਹੀਂ - ਪਟੀਸ਼ਨ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੂਚਨਾ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਐਕਟ, 2005 ਦੀ ਧਾਰਾ 2(h) ਦਾ
ਇੱਕ ਲੇਖ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ 'ਜਨਤਕ ਅਥਾਰਟੀ' ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ